

ÖZET

Bilgin Ö. İnek, koyun ve keçi sütlerinde yaz ve kış mevsimlerinde aflatoksin M₁ düzeyinin belirlenmesi

Aflatoksinler; özellikle *Aspergillus flavus* ve *Aspergillus parasiticus* mantarları tarafından üretilen karsinojenik, teratojenik, mutajenik ve toksijenik etkileri olan bir grup mikotoksindir.

Bu çalışmada yaz ve kış mevsimlerinde ayrı olarak 30 inek, 30 koyun ve 30 keçi olmak üzere toplam 180 süt örneği aflatoksin M₁ bakımından ELISA metodu ile incelenmiştir. Analizler sonucunda inek sütlerinin yaz mevsiminde 3'ünde (%10), kış mevsiminde 15'inde (%50), koyun sütlerinin yaz mevsiminde 1'inde (%3.3), kış mevsiminde ise 5'inde (%16.6) aflatoksin M₁ saptanmıştır. İncelenen keçi sütlerinin ise hiçbirinde aflatoksin M₁ tespit edilememiştir.

Yapılan değerlendirmede; inek sütlerinin 1'inde, koyun sütlerinin 1'inde saptanan AFM₁ düzeylerinin, Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliğine göre kabul edilebilir aflatoksin M₁ sınır değerinin üzerinde (> 50 ng/l) olduğu görülmüştür.

Bu çalışmanın sonucunda kış mevsiminde elde edilen sütlerin yaz sütlerine nazaran aflatoksin M₁ kontaminasyonunun daha yüksek olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: İnek sütü, keçi sütü, koyun sütü, aflatoksin M₁, ELISA